

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 проф. ЗВО Оксана
СЕРЕБРЕННІКОВА

“ 31 ” 08 2022 року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри судової
медицини та права
доцент ЗВО Валерій
ГУНАС

 “ 26 ” 08 2022 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Медичне право України»

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2022
Навчальний рік	2022-2023
Кафедра	Судової медицини та права
Лектор	Доцент ЗВО, к.ю.н. Валентина ЗВЕРХОВСЬКА
Контактна інформація	forensic@vntu.edu.ua, вул.Пирогова, 56
Укладач силабусу	Доцент ЗВО, к.ю.н. Валентина ЗВЕРХОВСЬКА

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Медичне право України» складена на основі ОПП «Медична психологія» (2022), другого (магістерського) рівня освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 225 «Медична психологія»
освітньої програми «Медична психологія»

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Медичне право України» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 Медична психологія.

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Медична психологія, циклу професійної підготовки магістра медичної психології, розрахована на 1 кредит, який здобувачі освіти засвоюють протягом VII семестру на четвертому році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Медичне право України», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Предметним напрямком програми є розвиток компетенції у галузі медичного права, формуванні достатнього рівня правової культури для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я, програма орієнтована на отримання знань у галузі медичного права, формування навичок у сфері охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Робоча програма складена на основі: Освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр медичної психології», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 «Медична психологія» у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (Вінниця - 2022);

робочого навчального плану спеціальності 225 «Медична психологія» на 2022-2023 навчальний рік;

положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова;

примірної програми навчальної дисципліни «Медичне право України» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр медичної психології», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 «Медична психологія», Вінниця, 2022;

Рекомендацій МОН України до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни (Київ, 2018).

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Медичне право України» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності до конкретних цілей. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач, контролю практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі заліку згідно з навчальним планом для спеціальності 225 Медична психологія.

Предметом вивчення дисципліни є забезпечення отримання теоретичних знань і вироблення навиків щодо практичного застосування норм права, сприяння у формуванні у студентів високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, а також недопущення правового нігілізму.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Медичне право України» є необхідною складовою у компетентнісному підході до формування лікаря, який зобов'язаний розуміти спектральність системи охорони здоров'я, знати національну нормативно-правову базу, основи права в медицині, в разі потреби має коректно застосувати отримані знання у практичній діяльності. Вивчення дисципліни пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних і природничо-наукових дисциплін, які студенти вивчають протягом усього навчання.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є фахова підготовка студентів, які навчаються за спеціальністю «Медична психологія» з метою формування і розвитку їхньої компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медико-правових знань, набуття практичних навиків у сфері охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання студентами знань, зокрема щодо:

історії становлення юридичної регламентації медичної діяльності в Україні; конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні;

загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я;

видів юридичної відповідальності за професійні правопорушення в окресленій царині; прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників, законних представників пацієнта тощо);

дефектів надання медичної допомоги; ятрогенної патології та її медико-правового значення;

механізмів контролю якості медичної допомоги;

юридичних аспектів профілактики і лікування інфекційних хвороб; законодавчого забезпечення донорства (крові, тканин, репродуктивних клітин);

регулювання експертної діяльності за законодавством України;

особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Згідно з ОПП «Медична психологія» дисципліна забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей**:

Інтегральні (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел

ФК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентності».

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог					
Загальні компетентності					

ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання	Вміти розв'язувати задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у практичній діяльності	Адаптація своєї поведінки до зовнішніх обставин під час виконання завдань або розв'язання проблем.
ЗК 3	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел	Знання методів, способів та технологій збору інформації з різних джерел, контент-аналізу документів, аналізу та обробки даних.	Використовувати технології та інструментарії пошукових систем, методи інтелектуального аналізу даних і текстів, здійснювати опрацювання, інтерпретацію та узагальнення даних	Використання системи документно-інформаційних комунікацій для задоволення інформаційних потреб в галузі комп'ютерних наук та інформаційних технологій	Самостійність при опрацюванні, інтерпретації та узагальненні даних, відповідальність за оперативність, точність і достовірність подачі інформації.
ЗК 4	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ЗК 6	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ЗК 12	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства;	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань

	усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.		обов'язків	обов'язків	
ФК 1	Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел	Знання методів, способів та технологій збору інформації з різних джерел.	Використовувати технології та інструментарії пошукових систем, методи інтелектуального аналізу даних і текстів, здійснювати опрацювання, інтерпретацію та узагальнення даних	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за оперативність, точність і достовірність подачі інформації.
ФК14	Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Взаємодіяти з колегами та пацієнтами, їх законними представниками, дотримуючись принципів права.	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів.

ПРН 10. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики.

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- – понятійно-категоріальний апарат у галузі медичного права;
- – джерела медичного права;
- – тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я;
- – механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- – правові умови провадження окремих видів медичної практики та їх правове регулювання;
- – державно-правові гарантії та механізми захисту прав людини у сфері охорони здоров'я;
- – дефекти надання медичної допомоги, їх правову кваліфікацію;
- – види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері охорони здоров'я;
- – юридичну практику в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини.

Вміти:

- – самостійно працювати із законодавством України та міжнародними і регіональними стандартами у сфері охорони здоров'я;
- – знати механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- – готувати необхідні правові документи;
- – аналізувати правову природу видів медичної практики;
- – застосовувати юридичну практику для правореалізаційної діяльності, в т.ч. правові позиції Європейського суду з прав людини;
- – ефективно використовувати арсенал експертиз і механізми контролю якості медичної допомоги;
- – правильно оцінювати наслідки професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин 1 кредити ЄКТС.

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			СРС	Рік навча ння	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних				
		Лекцій	Практич них			
30 годин/	8	8	14	4		

	1 кредит					
Модуль 1 Змістових модулів 3	30 годин/ 1 кредит	8	8	14	4	ПК-залік

Примітка:

1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 53,3 %, СРС – 46,7 %.

Модуль 1 Медичне право України**Змістовий модуль 1. Медичне право як правове утворення**

Тема 1. Медичне право України в системах права і законодавства.

Тема 2. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні.

Тема 3. Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні.

Тема 4. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Правові конструкції медичної реформи. Договір про надання медичних послуг.

Змістовий модуль 2. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин і механізми та процедури захисту їхніх прав

Тема 5. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я. Захист персональних даних.

Тема 6. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.

Тема 7. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України.

Тема 8. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.

Змістовий модуль 3. Правове регулювання окремих видів медичної діяльності

Тема 9. Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Особливості надання первинної медичної допомоги. Народна медицина (цілителство) за законодавством України.

Тема 10. Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб. Правове забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя в Україні.

Тема 11. Донорство за законодавством України. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні. Корекція статі.

Тема 12. Правове регулювання провадження фармацевтичної діяльності та забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення в Україні. Інтелектуальна власність у галузі охорони здоров'я.

Тема 13. Правове регулювання психіатричної допомоги. Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення.

Тема 14. Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів.

Тема 15. Правова регламентація косметології і спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Санаторно-курортна справа. Медичний туризм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Медичне право як правове утворення				
Тема 1. Медичне право України в системах права і законодавства	2	1	1	-
Тема 2. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні	2	1	1	-
Тема 3. Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні СРС: Особливості господарювання закладів охорони здоров'я державної і комунальної форми власності в умовах медичної реформи. Особливості правового статусу фізичних осіб підприємців як суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я. Добровільне медичне страхування. Загальнообов'язкове медичне страхування: національні реалії і перспективи. Страхування професійної відповідальності медичних працівників.	9	2	1	6
Тема 4. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Правові конструкції медичної реформи. Договір про надання медичних послуг	1	-	1	-
Разом за змістовим модулем 1	14	4	4	6
Змістовий модуль 2. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин і механізми та процедури захисту їхніх прав				
Тема 5. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я. Захист персональних даних	1	-	1	-
Тема 6. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин	3	2	1	-
Тема 7. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України СРС: Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Законодавче закріплення експертної діяльності в Україні. Висновок експерта.	3	1	1	1
Тема 8. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин	2	1	1	-
Разом за змістовим модулем 2	9	4	4	1
Змістовий модуль 3. Правове регулювання окремих видів медичної діяльності				

Тема 9. Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Особливості надання первинної медичної допомоги. Народна медицина (цілителство) за законодавством України СРС: Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Особливості надання первинної медичної допомоги. Народна медицина (цілителство) за законодавством України. Правовий статус суб'єктів у галузі народної медицини (цілителства). Юридична відповідальність у галузі народної медицини (цілителства).	1	-	-	1
Тема 10. Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб. Правове забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя в Україні. СРС: Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб. Правове забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя в Україні. Загальна характеристика законодавчого забезпечення функціонування Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	1	-	-	1
Тема 11. Донорство за законодавством України. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні. Корекція статі СРС: Донорство за законодавством України. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні. Корекція статі. Особливості правового режиму ембріонів при застосуванні ДРТ. Особливості правового режиму донорства репродуктивних клітин. Етико-правові аспекти сурогатного материнства. Право на гендерну ідентичність.	1	-	-	1
Тема 12. Правове регулювання провадження фармацевтичної діяльності та забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення в Україні. Інтелектуальна власність у галузі охорони здоров'я СРС: Правове регулювання провадження фармацевтичної діяльності та забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення в Україні. Інтелектуальна власність у галузі охорони здоров'я. Протоколи провізора (фармацевта). Поняття та правовий режим генеричних лікарських засобів. Юридичні гарантії забезпечення лікарськими засобами і засобами медичного призначення окремих категорій населення в Україні. Стандарти якості аптечних послуг.	1	-	-	1
Тема 13. Правове регулювання психіатричної допомоги. Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення СРС: Правове регулювання психіатричної допомоги. Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення. Правове регулювання здійснення спеціальних заходів профілактики і лікування хронічного алкоголізму, наркоманії та інших соціально небезпечних захворювань. Державна політика боротьби з тютюнопалінням в Україні. Правова концепція охорони здоров'я, дружня до дитини. Юридичне забезпечення надання медичної допомоги особам з інвалідністю в Україні. Нормативне забезпечення надання медичної допомоги особам, які перебувають у місцях позбавлення волі. Правове регулювання надання медичної допомоги особам похилого віку.	1	-	-	1

Тема 14. Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів СРС: Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів. Загальна характеристика правового забезпечення галузі паліативної допомоги в Україні. Міжнародно-правові стандарти у сфері надання паліативної допомоги. Порядок надання паліативної допомоги в Україні. Державний стандарт паліативного догляду. Організаційно-правові засади створення і функціонування закладів (відділень), у яких надається паліативна допомога. Правовий статус особи, якій надається паліативна допомога в Україні. Правовий статус медичного працівника при наданні паліативної допомоги. Особливості надання паліативної допомоги дітям. Правовий статус Центру медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям.	1	-	-	1
Тема 15. Правова регламентація косметології і спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Санаторно-курортна справа. Медичний туризм СРС: Правова регламентація косметології і спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Санаторно-курортна справа. Медичний туризм. Законодавче забезпечення пластичної і реконструктивної допомоги населенню. Поняття косметології та її регламентація за законодавством України. Міжнародні стандарти у сфері косметології і спортивної медицини. Косметологічні послуги та особливості їх надання. Організаційно-правові основи функціонування косметологічних клінік. Законодавча регламентація діяльності фітнес-центрів та інших фізкультурно-оздоровчих закладів. Господарська діяльність у сфері краси та спорту. Особливості юридичної регламентації медичного туризму. Права людини і медичний туризм.	1	-	-	1
Разом за змістовим модулем 3	7	-	-	7
Усього годин	30	8	8	14

Аудиторне навантаження – 53,3%, СРС – 46,7%

5. Теми лекцій

№ п/п	Тема і зміст лекції	К-ть годин
1	Медичне право України в системах права і законодавства. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні.	2
2	Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні	2
3	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин	2
4	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин	2
	Разом	8

6. Теми практичних занять

№ п/п	Тема та зміст заняття	К-ть годин
-------	-----------------------	------------

1	Медичне право України в системах права і законодавства Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні.	2
2	Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Правові конструкції медичної реформи. Договір про надання медичних послуг	2
3	Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я. Захист персональних даних. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин	2
4	Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Залік з дисципліни «Медичне право України»	2
	Разом	8

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

8. Самостійна робота

№п/п	Тема	Кіль- ть год.
1	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	3
	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.	
2	Особливості господарювання закладів охорони здоров'я державної і комунальної форми власності в умовах медичної реформи. Особливості правового статусу фізичних осіб підприємців як суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я. Добровільне медичне страхування. Загальнообов'язкове медичне страхування: національні реалії і перспективи. Страхування професійної відповідальності медичних працівників.	3
3	Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Законодавче закріплення експертної діяльності в Україні. Висновок експерта.	1
4	Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Особливості надання первинної медичної допомоги. Народна медицина (цілительство) за законодавством України. Правовий статус суб'єктів у галузі народної медицини (цілительства). Юридична відповідальність у галузі народної медицини (цілительства).	1
5	Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб. Правове забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя в Україні. Загальна характеристика законодавчого забезпечення функціонування Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	1
6	Донорство за законодавством України. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні. Корекція статі. Особливості правового режиму ембріонів при	1

	застосуванні ДРТ. Особливості правового режиму донорства репродуктивних клітин. Етико-правові аспекти сурогатного материнства. Право на гендерну ідентичність.	
7	Правове регулювання провадження фармацевтичної діяльності та забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення в Україні. Інтелектуальна власність у галузі охорони здоров'я. Протоколи провізора (фармацевта). Поняття та правовий режим генеричних лікарських засобів. Юридичні гарантії забезпечення лікарськими засобами і засобами медичного призначення окремих категорій населення в Україні. Стандарти якості аптечних послуг.	1
8	Правове регулювання психіатричної допомоги. Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення. Правове регулювання здійснення спеціальних заходів профілактики і лікування хронічного алкоголізму, наркоманії та інших соціально небезпечних захворювань. Державна політика боротьби з тютюнопалінням в Україні. Правова концепція охорони здоров'я, дружна до дитини. Юридичне забезпечення надання медичної допомоги особам з інвалідністю в Україні. Нормативне забезпечення надання медичної допомоги особам, які перебувають у місцях позбавлення волі. Правове регулювання надання медичної допомоги особам похилого віку.	1
9	Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів. Загальна характеристика правового забезпечення галузі паліативної допомоги в Україні. Міжнародно-правові стандарти у сфері надання паліативної допомоги. Порядок надання паліативної допомоги в Україні. Державний стандарт паліативного догляду. Організаційно-правові засади створення і функціонування закладів (відділень), у яких надається паліативна допомога. Правовий статус особи, якій надається паліативна допомога в Україні. Правовий статус медичного працівника при наданні паліативної допомоги. Особливості надання паліативної допомоги дітям. Правовий статус Центру медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям.	1
10	Правова регламентація косметології і спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Санаторно-курортна справа. Медичний туризм. Законодавче забезпечення пластичної і реконструктивної допомоги населенню. Поняття косметології та її регламентація за законодавством України. Міжнародні стандарти у сфері косметології і спортивної медицини. Косметологічні послуги та особливості їх надання. Організаційно-правові основи функціонування косметологічних клінік. Законодавча регламентація діяльності фітнес-центрів та інших фізкультурно-оздоровчих закладів. Господарська діяльність у сфері краси та спорту. Особливості юридичної регламентації медичного туризму. Права людини і медичний туризм.	1

9. Індивідуальні завдання:

Підготовка доповідей до участі у засіданнях СНГ, студентських наукових конференціях, участь у міжвузівських олімпіадах з дисципліни, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, виготовлення на кафедрі схем, таблиць мультимедійного забезпечення та відеофільмів.

10. Завдання для самостійної роботи:

Самостійна робота студентів включає підготовку до практичних занять, опанування тем для самостійної позааудиторної підготовки.

11. Методи навчання

Форма навчання: денна, дистанційна або змішана у строки, встановлені законодавством в умовах ситуації, яка склалась з Covid-19 та воєнним станом.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні: 1) нормативно-правові акти та зразки документів; 2) відеофільми до практичних занять; 3) таблиці мультимедійного забезпечення

Практичні методи: 1) заповнення зразків нормативної документації 2) опановування практичних навичок із самостійного вирішення типових завдань з грамотним використанням правового термінологічного апарату та джерел медичного права та законодавства.

Видами навчання згідно з навчальним планом є: лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів, консультації та індивідуальна робота студентів.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання медичного права.

Практичні заняття передбачають: розв'язання ситуаційних завдань з правової проблематики; розгляд практичних та тестових завдань.

12. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. Для поточного контролю рівня підготовки студентів застосовуються індивідуальне усне/письмове опитування та розв'язання типових ситуаційних задач.

Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» (2022).

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни у VII семестрі на останньому практичному занятті, студент отримує позитивну оцінку з дисципліни в разі отримання середньоарифметичного балу з усіх тем дисципліни вище 3,0, відсутності невідпрацьованих практичних занять, наявності оформлених протоколів до кожної теми та підготовленої на протязі вивчення дисципліни хоча б однієї доповіді на практичному занятті.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати правовою термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування нормативно-правових актів і рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних правових знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, вірно відповів на 75% запитань, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її правового значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі навчальних посібників та методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, вірно відповів на 50% запитань який знає базові поняття та терміноконструкції з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє правових аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових правових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який, знає хід та послідовність навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, вирішує ситуаційну задачу.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичного завдання, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, акуратно оформлює результати вирішення ситуаційної задачі.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при вирішенні ситуаційної задачі, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі отримані результати.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при вирішенні ситуаційної задачі.

Оцінювання розв'язання типових ситуаційних задач

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який, знає хід та послідовність навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, вирішує ситуаційну задачу.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичного завдання, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, акуратно оформлює результати вирішення ситуаційної задачі.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при вирішенні ситуаційної задачі, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі отримані результати.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при вирішенні ситуаційної задачі.

Оцінювання відповіді під час підсумкового контролю (залік)

Підсумковий контроль зараховують, якщо студент засвоїв розділи дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття. Для оцінювання підсумкового контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінка **“Відмінно”** виставляється за роботу, в якій студент вірно відповів на усі запитання. Відповіді мають глибокий, змістовний та конкретний характер. Загальна оцінка за дисципліну 180-200 балів.

Оцінка **“Добре”** виставляється за роботу, в якій студент вірно відповів на 75% запитань і показав достатньо змістовні знання з тих питань, що відбивають основні розділи навчальної програми. Загальна оцінка за дисципліну 179-160 балів.

Оцінка **“Задовільно”** виставляється за роботу, в якій студент вірно відповів на 50% запитань. Відповіді неповні, здебільшого обмежуються простим переліком складників, ознак, рис, без найменших подробиць. Студент повинен володіти обов'язковим мінімумом знань щодо теоретичних та практичних знань. Загальна оцінка за дисципліну 159-122 бали.

Оцінка “**Незадовільно**” виставляється за роботу, в якій студент не дав жодної правильної відповіді або дав лише приблизну відповідь на два запитання. Студент не володіє обов’язковим мінімумом знань. Загальна оцінка за дисципліну менше 122 балів.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка та студентських наукових конференціях, написанні наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми (критерії нарахування балів наведені в п.14).

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку на останньому практичному занятті.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить **122 бали**.

Результати складання студентом заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «незараховано». Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість .

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова.

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

10 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

8 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6 балів- додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення схем, таблиць мультимедійного забезпечення - з урахуванням важливості виконаної роботи.

Отримані бали за індивідуальну роботу додаються до балів, набраних за поточну успішність студента але за умови, що загальна кількість балів не буде перевищувати 200.

Рейтингові бали перераховуються у Європейську систему трансферу кредитів (ЄКТС) відповідно до шкали перерахунку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення дисципліни

1. Тексти лекцій с мультимедійним забезпеченням (відеолекції викладені на сайті кафедри).
2. Методичні рекомендації до практичних занять, що включають практичні і тестові завдання та ситуаційні задачі з теми.
3. Методичні рекомендації для самостійної поза аудиторної роботи студентів.
4. Перелік теоретичних питань, які повинен опанувати студент за час вивчення дисципліни.

16. Рекомендована література

Базова література

1. Богомазова І.О. Право на якісні та безпечні лікарські засоби в системі права на охорону здоров'я. *Медичне право*. 2017. Спеціальний випуск № 3. С. 9 – 17.
2. Виноградов О.В. Роль сімейної медицини в стратегії державного управління реформуванням системи охорони здоров'я. URL: www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/11-VINOGRADOV
3. Грін О. Загальне медичне право: альбом схем: навч. посіб. Ужгород : Сабов А. М., 2017. – 208 с.
4. Губін М.В. Комісійні судово-медичні експертизи при встановленні неналежного виконання професійних обов'язків лікарів / М.В. Губін, В.К. Сокол, П.О. Леонтьєв, Н.В. Стебловська. *Актуальні проблеми медичного права*: матер. II Всеукраїнської наук.-практ. конф. Одеса: Фенікс, 2014.
5. Зражевська Н. Захист професійної честі, гідності та ділової репутації лікарів у судовому порядку. *Медичне право*. №1(15). 2015. С. 26-35.
6. Лемеха Р.І. Поняття неналежного виконання професійних обов'язків медичним працівником. *Сучасний вимір держави і права*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 19-20 травня 2017 р. Львів: Західноукраїнська організація "Центр правничих ініціатив". 2017. С.43-46
7. Лемеха Р.І. Медичний працівник як спеціальний суб'єкт корупційного злочину. *Медичне право*. № 2 (24), 2019. С. 47 – 56.
8. Мавед Е.О. Врачебная ошибка: актуальность проблемы / Е.О. Мавед, О.Ю. Нетудыхатка. *Актуальні проблеми медичного права*: матер. II Всеукраїнської наук.-практ. конф. / упоряд. В.Д. Берназ, О.О. Мавед; Міжнародний гуманітарний університет. – Одеса: Фенікс, 2014.
9. Майданик Р. А. Медицинское право в системе права Украины. *Альманах цивилистики* : сб. статей. Київ : Алерта, 2015. Вып. 6. С. 422–450.
10. Майданик Р. А. Правовідносини медичного обслуговування і надання медичних послуг за законодавством України. *Медичне право*. 2017. Спец. випуск № 3. С. 48–70.
11. Медичне право України: навчальний посібник / укладач Котуха О.С. Львів: Видавництво Львівська комерційна академія, 2014. 320с.
12. Медичне право України: підручник / С. Г. Стеценко, В. Ю. Стеценко, І. Я. Сенюта; за заг. ред. д. ю. н., проф. С. Г. Стеценка. Київ. Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2010. 507 с.

13. Основи права та законодавства у фармації: нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін.. за ред. А. А. Котвіцької. Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2016. 528 с.

14. Охорона здоров'я і права людини: ресурсний посібник / переклад з англійської; за науковою редакцією І. Сенюти / Центр здоров'я та прав людини імені Франсуа-Ксав'є Баню та Фонд відкритого суспільства. Львів, 2015. 552 с.

15. Перчиклий О.В. Ятрогенія – медико – правовое явление современного государства. *Актуальні проблеми медичного права*: матер. II Всеукраїнської наук.-практ. конф. /упоряд. В.Д. Берназ, О.О. Мавед; Міжнародний гуманітарний університет. Одеса: Фенікс, 2014.

16. Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я : підручник / авт. кол. : М. І. Бадюк, П. Б. Волянський, Р. Ю. Гревцова та ін.; редкол. : В. М. Князевич, Я. Ф. Радиш та ін. Київ: НАДУ. 2017. У 2 томах. 320 с.

17. Правові позиції Європейського суду з прав людини у сфері охорони здоров'я / І.Я. Сенюта. Х.: Фактор, 2020. 192 с.

18. Сенюта І.Я. Декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: окремі штрихи до нормативного «портрету» *Актуальні проблеми медичного права: професійний погляд*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (29 листопада 2018 року, м. Київ). Одеса: Фенікс, 2019. С. 105-109.

19. Сенюта І. Я. Джерела правового регулювання цивільних відносин у сфері надання медичної допомоги: монографія. Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2018. 416с.

20. Сенюта І.Я. Декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: окремі штрихи до нормативного «портрету» *Актуальні проблеми медичного права: професійний погляд*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (29 листопада 2018 року, м. Київ). Одеса: Фенікс, 2019. С. 105-109.

21. Сенюта І.Я. Договірне регулювання інституту сурогатного материнства як запорука захисту прав людини: окремі аспекти. *Забезпечення прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (30 квітня 2020 р., м. Ужгород)/ДВНЗ «Ужгородський національний університету»; за заг.ред. д.ю.н., проф. С.Б. Булеци, к.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. С. 129-133.

22. Сенюта І.Я. Право на згоду та право на відмову від медичної допомоги: особливості та межі здійснення. *Підприємництво, господарство і право*. № 10(248). 2016. С. 15-19.

23. Сенюта І. Я. Правовий звичай як джерело права та регулятор відносин у сфері надання медичної допомоги. *Медичне право*. 2017. № 2 (20). С. 59–70.

24. Сенюта І. Я. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги: питання теорії і практики: монографія. Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2018. 640 с.

25. Сенюта І. Я. Право на медичну інформацію. URL: <https://www.vz.kiev.ua/pravo-na-medichnu-informaciyu/>

26. Сенюта І. Я. Стандарти у сфері охорони здоров'я як джерело правовідносин у сфері надання медичної допомоги. *Медичне право*. 2017. Спец. випуск № 3. С. 112–124.

27. Сенюта І.Я. Цивільний позов як інструмент захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: деякі аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. Випуск № 31. Том 2. Ужгород, 2015. С. 22-27.

28. Сенюта І. Я., Терешко Х. Я. Вакцинація у запитаннях і відповідях: методичні рекомендації. URL: http://unba.org.ua/assets/uploads/77b7b540396ed691df9b_file.pdf (дата звернення 10.07.2018).

29. Чабан О. А. Право фізичної особи на таємницю про стан здоров'я в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ. 2018. 20 с.

30. Стефанчук Р.О. Репродуктивні права фізичної особи: поняття, система, особливості здійснення URL: <http://radnuk.info/component/content/article/24658>

Допоміжна література

1. Адамчук О. Ф. Адміністрування у сфері охорони здоров'я України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2017. 19 с.

2. Адамчук О.Ф. Напрямки удосконалення адміністрування у сфері охорони здоров'я України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. №1. С. 12-17.

3. Адамчук О.Ф., Жарлінська Р.Г., Верлан-Кульшенко О.О. Розвиток медичного права України в контексті євроінтеграційних та глобалізаційних процесів: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, (Київ, 12 грудня 2018 р.). Київ, 2018. С.6-8.

4. Адамчук О.Ф., Верлан-Кульшенко О.О., Жарлінська Р.Г., Дяченко С.В. Медіація як метод досудового вирішення медичного конфлікту. *Актуальні проблеми теорії та практики правового регулювання галузі охорони здоров'я: проблеми і перспективи*: збірник тез доповідей науково-практичного круглого столу, присвяченого 25-й річниці прийняття Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (Запоріжжя, 17 листопада 2017р.). Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2017. С.40-42.

5. Агаркова А.В. Окремі проблеми кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів. *Науковий Вісник публічного та приватного права*. 2018. №2. С.210-215.

6. Анікіна Г.В. Особливості правового регулювання трансплантації органів від померлого донора. *Юридична Україна*. 2010. №10. С.68-75.

7. Біленко В.І. Поняття договору про допоміжні репродуктивні технології. *Юридична Україна*. 2018. №1-2. С.15-20.

8. Братанюк Л. Є. Основи права і законодавства. Етичний кодекс фармацевтичних працівників України. Харків: Золоті сторінки. 2015. 16 с.

9. Верлан-Кульшенко О.О., Жарлінська Р.Г., Мішук Медична послуга: економічний та юридичний зміст. *Economic and Law Paradigm of Modern Society*. 2017.ISSUE 2.С.65-75.

10. Грабовська Г.М., Кунц І.С. Право на життя як особисте немайнове право, що забезпечує природне існування фізичної особи. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. №6. С.101-103.

11. Гель А.П. Вітчизняне законодавство у сфері правового регулювання трансплантації анатомічних матеріалів людині. *Юридична Україна*. 2018. №5-6. С.112-124.

12. Гель А.П. Вітчизняна модель організації пенітенціарної охорони здоров'я в Державній кримінально-виконавчій службі України: сучасний стан та перспективи. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №2. С.194-202.

13. Гель А.П. Медична допомога засудженим у вітчизняних пенітенціарних установах: організаційний аспект. *Актуальні питання розвитку та взаємодії публічного та приватного права: матеріали міжнародної наук.-практ. конф.*(Львів, 15-16 березня 2019р.). Львів, 2019, С.76-80.

14. Гель А.П. Розвиток вітчизняного законодавства у сфері трансплантації. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №5. С.6-12.

15. Гель А.П. Трансплантація: новації законодавця у цій сфері – перший погляд. *Юридичний Вісник України*. 2018. №29. С.12-13., №30-31. С.21

16. Гель А.П. Трансплантація: чергові новації, або роздуми про якість вітчизняного нормотворення. *Юридичний Вісник України*. 2020. №20-21. С.20-21.

17. Гель А.П. Ще один крок до міжнародних стандартів або сучасна вітчизняна модель організації пенітенціарної охорони здоров'я. *Юридичний Вісник України*. 2019. №9. С.12-13.

18. Гель А.П., Зверховська В.Ф. Право на таємницю про стан здоров'я і лікарська таємниця у вітчизняному законодавстві: проблеми правової регламентації *Науковий вісник публічного і приватного права*. Збірник наукових праць. 2018. Випуск 1. Том 1. С.57-62.

19. Гель А.П., Яковець І.С. Система надання медичної допомоги в установах виконання покарань: сучасний стан та шляхи реформування. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2016. №3 (14): збірник наукових праць Харків: ХНУВС, 2016. С.151-167.

20. Дзюбенко О.Л. Актуальні аспекти легалізації евтаназії в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. №1. С.64-67.

21. Дослідження практичної реалізації системи медичного обслуговування в Україні в умовах децентралізації. Р.Г.Жарлінська, А.А.Міщук, К.М.Вергелес та ін. *Світ медицини та біології*. 2019. №4 (70). С. 30-34.

22. Доценко О. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я населення. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. №1. С.128-132.

23. Жарлінська Р.Г., Присяжнюк А.А., Жарлінська А.А. Медичне страхування в Україні: економіко-правові аспекти становлення та міжнародний досвід. *Economic and law paradigm of modern society*. 2016. №1. С. 169-173.

24. Жарлінська Р.Г., Трохимчук Т. Медична послуга: правовий аспект трактування. *Право, держава та громадянське суспільство в умовах системних реформ: Матеріали Міжнар. наук.-практ. Конференції* (м. Львів, 23-24 грудня 2016 року). Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. Ч.2. С.18-21.

25. Жарлінська Р.Г., Телегузова О.В. Скринінг та компарування систем страхової соціальної медицини Сполучених Штатів Америки та Франції у віддзеркаленні формування системи страхової медицини в Україні. *Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні: Матеріали V науково-практичної конференції 24 листопада 2016р.* Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2016. С.56-58.

26. Жарлінська Р.Г., Міщук А.А. Клінічний аудит як механізм державного контролю якості надання медичних послуг в Україні. *Теоретичні та прикладні аспекти впливу держави на економіку України: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції 20 грудня 2017 р.* Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2017.С.25-30.

27. Жарлінська Р.Г., Гаврилюк А.О. Етико-правові аспекти надання паліативної допомоги дітям. *Міжнародний журнал «Реабілітація та паліативна медицина»*. 2017. №1-2 (5-6). С.29-33.

28. Жарлінська Р.Г., Гаврилюк А.О., Зверховська В.Ф. Організаційно-правові проблеми забезпечення якості медичної допомоги. *Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 23 травня 2019 р.)*. Запоріжжя: ЗДМУ, 2019. С.63-66.

29. Жарлінська Р.Г., Верлан-Кульшенко О.О. Правові та економічні аспекти реклами медичних послуг. *Theoretical and practical mechanisms of development of legal science at the beginning of the third millenium: David Agmashenebeli University of Georgia. Collective monograph. Tbilisi. Georgia "Baltia Publishing", 2018. P. 119-138.*

30. Кашинцева О.Ю. Право на репродукцію людини в контексті четвертого покоління прав людини. *Забезпечення прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (30 квітня 2020 р., м. Ужгород)/ДВНЗ«Ужгородський національний університету»; за заг.ред. д.ю.н., проф. С.Б. Булеци, к.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. С. 67-71.*

31. Ковальський М.М. Представництво в цивільно-правових відносинах, що виникають під час надання медичних послуг трансплантації анатомічних матеріалів від померлих осіб. *Науковий Вісник публічного і приватного права*. 2019. Випуск 3.Том2. С.80-84.

32. Лемеха Р. І. Кримінально-правове значення лікарської помилки. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету (Юридичні науки)*. 2019. Вип. 8. С. 102 – 109.

33. Лемеха Р.І. Лікарська помилка: проблеми теорії та практики. *Сучасна патоморфологічна діагностика в клінічній практиці лікаря: Матеріали науково-практичної конференції (10-11 квітня 2019 р. м. Вінниця)*, 2019. С. 145-147.

34. Лемеха Р.І. Об'єктивна сторона складу злочину «неналежне виконання професійних обов'язків медичним працівником». *Медичне право*. № 2 (20), 2017. С. 34 – 43.

35. Маркіна А.М. Стандарти надання медичних послуг в Україні. *Науковий Вісник публічного та приватного права*. 2017. Випуск 2.Том.2. С.38-43.

36. Миронець О.М., Грабовський Г.В. Аборт: право жінки на вільний вибір vs право ненародженої людини на життя. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. №2. С.25-28.

37. Менджул М.В. Порівняльний аналіз правових засад сурогатного материнства. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. №2. С.77-79.

38. Миронова Г.А. Проблема визначення компетентності (медичної дієздатності) пацієнта як суб'єкта правовідносин з приводу медичного втручання. *Часопис Академії адвокатури України*. 2012. №3. С.1-10.

39. Москаленко К. Право осіб, народжених із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій, на інформацію про своє генетичне походження. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. №1. С.27-29.

40. Пашков В. Трансплатація органів померлої людини: господарсько-правова регламентація. *Медичне право*. 2014. №1(13). С.33-42.

41. Плахотнюк Н.В., Григоренко М.В. Захист прав людини як пацієнта при трансплантації органів та тканин: міжнародний та національний рівень. *Часопис Київського університету права*. 2018. №3. С.174-178.

42. Скрипник В. Донорські органи як об'єкти цивільних відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. №5. С.62-67.

43. Стан та перспективи впровадження сімейної медицини в Україні. Сімейна медицина – основа перетворень у галузі. URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/simed_2004.html

44. Старікова Н. Підстави та умови цивільно-правової відповідальності у сфері застосування допоміжних репродуктивних технологій. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. №12. С.63-67.

45. Тарас М. В. Право на необмежений доступ до добровільного і конфіденційного або анонімного тестування на ВІЛ: міжнародно-правові аспекти. *Медичне право*. 2016. № 1 (17).

46. Триньова Я. Біоетика: трансплантологія. Презумпція незгоди vs презумпції згоди. *Юридичний Вісник України*. 2015. №17-18. С.19.

47. Чурилова Т.М., Базурина Т.І. Правове регулювання ксенотрансплантації та трансплантації фетальних матеріалів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. №6. С.119-122.

Міжнародні стандарти

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

2. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта / Міжнародний альянс організацій пацієнтів, 24.02.2006. URL: <http://www.patientsorganizations.org>

3. Європейська соціальна хартія / Рада Європи, 03.05.1996 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062

4. Європейська хартія прав пацієнтів. Листопад 2002. URL: <http://www.activecitizenship.net/patients-rights/projects/29-european-charter-of-patients-rights.html>

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи, 04.11.1950. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004

6. Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину. Рада Європи, 04.04.1997р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_334#Text

7. Конвенція про права осіб з інвалідністю. ООН, 13.12.2006. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

8. Лісабонська декларація про права пацієнта /Всесвітня медична асоціація. Асамблея ВМА, вересень-жовтень 1981 р., переглянута у 2005. URL: <http://www.med-pravo.ru/Ethics/LisbonDecl.htm>

9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права / ООН, 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043

10. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / ООН, 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042

11. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи 904 (1988)1 «Про захист гуманітарних медичних місій» від 30.06.1988 р. URL: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta88/eres904.htm>

12. Хартія про право на охорону здоров'я / Міжнародний союз юристів. Генеральна асамблея МСЮ, 31.08.2005 URL: <http://www.uyanet.org/documents/qquia/resolutions/Sante4Gb.pdf>

17. Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>

3. Презентації лекцій та інші методичні матеріали з дисципліни «Медичне право України» на Google - диску сайту кафедри: URL: <http://forensic.vnmu.edu.ua/>

4. <http://www.moz.gov.ua><http://www.moz.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України

5. <http://www.diklz.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби України з лікарських засобів та по контролю за наркотиками

6. <http://www.rada.gov.ua> – офіційна веб-сторінка Верховної Ради України

7. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційна веб-сторінка Кабінету Міністрів України

8. <http://www.who.int> – офіційний сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

8. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра судової медицини та права/ Студенту).
9. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра судової медицини та права / Студенту).

Силабус з дисципліни «Медичне право України» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Судової медицини та права (протокол №1 , від «29» серпня 2022 року)

Відповідальний за курс

(підпис).

к.ю.н., доцент ЗВО Валентина Зверховська

Завідувач кафедри

(підпис)

PhD, доцент ЗВО Валерій ГУНАС